

ANALELE DOBROGEI. Revista Societății culturale dobrogene. Constanța. 1920-1938. Trimestrial. Format carte 23x17. Director: Constantin Brătescu. Tip. Dacia - Constanța.

Revistă culturală de prestigiu. În cei 19 ani de apariție, An. Dobr. a întrunit 65 de numere în 32 volume cu un total de 6.724 pagini. Lipsurile materiale au determinat schimbările în periodicitate: între 1920-1923 a apărut trimestrial; în 1924-1925, un număr; în 1926-1927, anual; în 1928, semestrial; între 1929-1931, în fascicule lunare editate și legate anual; în 1932-1933, un număr; între 1934-1937, anual; în 1938, trimestrial. Schimbările intervenite în decursul apariției privesc prețui, tipografia, redacția. Prețul variază de la 200 lei/nr. la 100 lei/1vol. Tipografia: ian. 1921 - dec. 1922, Victoria-Constanța; ian.1923 - dec. 1923, Dobrogea jună-Constanța; 1924-1927, Glasul Bucovinei-Cernăuți; 1928/1, Cultura Națională-București; 1928/2-1938, Glasul Bucovinei-Cernăuți. Din 1924 redacția funcționează în paralel la Cernăuți (unde Constantin Brătescu este profesor universitar) și Constanța (girată de Ioan N. Roman, din partea Societății culturale dobrogene și secretarul de redacție, profesorul constănțean Ioan Georgescu).

Programul revistei este prezentat încă în primul număr în preambulul „Către cititori” semnat de Ioan N. Roman, în numele Societății culturale dobrogene: *„Un grup de intelectuali din Constanța - profesori, magistrați, avocați, ingineri, medici etc. - a hotărât înființarea unei Societăți numită Societatea Culturală Dobrogeană pentru a promova studiul științific al trecutului și prezentului dobrogean, răspândind în cercuri cât mai largi aceste cunoștințe prin ajutorul unei reviste, prin organizarea de conferințe, șezători și excursiuni, prin înființarea de biblioteci și prin fondarea unui muzeu regional dobrogean. Necesitatea unei asemenea societăți era de mult simțită. Trecutul istoric atât de bogat ai provinciei noastre cu toate neprețuitele lui vestigii; așezarea ei între cursul inferior al Dunării și Marea Neagră -, cu tot interesul ce înfățișează pentru dezvoltarea noastră economică și pentru stăpânirea gurilor marelui fluviu; pământul ei chiar de o deosebită alcătuire, cu fauna și flora lui deosebită; în sfârșit, varietatea de origină a locuitorilor ei, cu credințele, obiceiurile, portul, năzuințele și manifestările lor intelectuale oferă într-adevăr cercetătorilor, în toate direcțiunile - istoricului și arheologului, geografului și geologului, economistului și sociologului, omului politic și literatului, câmp vast de rodnică activitate și material prețios de studiu (...).*

Din programul ce ne-am propus, îndeplini astăzi primul punct: Revista. Ea va apare, deocamdată trimestrial, sub titlul Analele Dobrogei și sub direcțiunea d-lui profesor Const. Brătescu, membru corespondent al Academiei Române, a cărui activitate în tot ce se referă la Dobrogea e îndeobște cunoscută și al cărui nume singur e o bună cheazășie de metodă și competență științifică”.

Mai departe aflăm subliniată ideea că revista *Analele Dobrogei* este continuatoarea eforturilor culturale întreprinse în paginile revistei *Arhiva Dobrogei*, dar detașându-se de aceasta printr-un registru mai larg de preocupări și prin abordarea deopotrivă a trecutului istoric și cultural ca și a problemelor prezentului: *„O altă revistă, în unele privințe asemănătoare, la care au scris mulți dintre colaboratorii noștri, a apărut acum câțiva ani la București sub titlul Arhiva Dobrogei, condusă la început de dl. profesor Constantin Moisil, iar mai târziu împreună cu dl. profesor Const. Brătescu, și a adus remarcabile servicii cauzei ce noi înșine ne propunem a servi. Facem această laudabilă și recunoscătoare mențiune, cu îndoita observațiune că poate ar fi fost de dorit să se ajungă la gruparea tuturor forțelor care merg și lucrează în aceeași direcțiune, dar că Societatea noastră, fără a voi să atingă un drept sau o susceptibilitate, a crezut că e nevoie ca revista ei să apară în chiar metropola Dobrogei, cu program de activitate lărgit, care să îmbrățișeze, pe lângă comoara scumpă a cunoștințelor despre trecut, și însuși prezentul, actualitatea vie, cu nesfârșita ei varietate de probleme și curente”.*

În paginile *An. Dobr.* sunt tratate probleme majore privind arheologia și istoria, geologia și geografia, economia, demografia, etnografia și folclorul acestui străvechi ținut românesc. În studii și articole pertinente sunt reliefate permanența românească între Dunăre și Mare, legăturile și comunitatea milenară a populației de aici cu românii din întregul spațiu carpato-danubian, rolul important al transhumanțelor păstorești, documentelor de cultură materială și spirituală, în explicarea unității de viață și simțire a poporului nostru etc.

De asemenea, revista a pus un accent deosebit pe problemele dezvoltării economice și social-culturale a Dobrogei, în contextul necesităților naționale, susținând abordarea sau modernizarea unor obiective economice, organizarea și dezvoltarea învățământului, a altor instituții social-culturale, afirmându-se astfel ca o publicație

cu certe tendințe progresiste și modelatoare.

În 1928/1, număr festiv: „50 de ani de viață românească” ... A apărut la Tip. Cultura Națională-București și este o monumentală monografie consacrată Dobrogei (793 p.).

Revista a înscris la paginile ei un număr însemnat de colaboratori de prestigiu, mai cu seamă în domeniile științei, acordând însă, în același timp, o atenție susținută problemelor culturale, ca și literaturii. Colaboratori științifici (istorie și arheologie, geologie și geografie, arhivistică și demografie, statistică și inginerie, istorie culturală etc.): Al. P. Arbore, Vasile Bogrea; Ioan Borcea, Constantin Brătescu, Raul Călinescu, G. Coatu, Virgil Cotovu, Ioan Georgescu, Vasile Helgiu, Șt. Hepites, M. Ionescu-Dobrogeanu, Nicolae Iorga, E. B. Lazarovici, I. Lepși, Simion Mehedinți, Vintilă Mihăilescu, Const. Moisil, C. Motaș, Dimitrie Onciul, Pericle Papahagi, Vasile Pârvan, Iuliu Prodan, Ioan N. Roman, Teofil Sauciuc-Săveanu, Ion Simionescu, Jean Stoenescu-Dunăre, George Vâlsan, Radu Vulpe, K. H. Zambaccian ș.a.

Colaboratori literari (creație originală, traduceri, istorie și critică literară, folclor etc.): Ștefan Bezdechi, Al. Bilciurescu, Carl Blum, Constantin Brătescu (Salsovia), Ion Breazu, Emanoil Bucuța, Titus Cergău, Eugen Ciuchi, Mihail Dragomirescu, I. Dumitrescu-Frasin, Al. Gherghel, Valeriu Grecu, V. Lăiniceanu, Alexandru Mândru, Ioan Micu, Al. Lascarov-Moldovanu, Valerian Petrescu, Lucian Predescu, Mihai Pricopie, Dragoș Protopopescu, Ioan N. Roman (Rosmarin), Ion Marin Sadoveanu, Grigore Sălceanu, Th. D. Speranția, D. Stoicescu, Mihail Straje, Nicolae Țimiraș, George Ulieru ș.a.

Bibi.: Adevărul literar și artistic, 4, nr. 150, 21 oct 1923, p.71; *Arhiva Dobrogei*, vol. III, nr. 1, 1920, p.39-40; *Arhivele Olteniei*, 1925, p. 268; 1930, p. 121; 1933, p. 469-470; *Convorbiri literare*, 52, nr. 5-6, mai-iun. 1920, p. 354-355; 52, nr. 10-11, oct.-nov. 1920, p. 658-659; 53, nr. 4, apr. 1921, p. 302; 53, nr. 9, sep. 1921, p. 686; 55, nr. 2, feb. 1923, p.192-193; 55, nr. 4, apr. 1923, p. 422; *Dacia*, 9, nr. 21, 16 apr. 1922, p. 1; 10, nr. 86, 18 apr. 1923, p. 1; 10, nr. 222, 28 sep. 1923, p. 1; 14, nr. 51, 6 mar. 1927, p. 1; *Dobrogea jună*, 16, nr. 134, 22 iun. 1922, p. 1; 16, nr. 216, 26 sep. 1922, p. 1; 29, nr. 155, 22 dec. 1933, p. 1; 31, nr. 54, 7 mar. 1935, p. 1; *Dobrogea literară*, Constanța, 1, nr. 3, 1 mai 1925, p. 2; *Dreptatea*, 1, nr. 28-29, 29 sep. 1921, p. 4; *Gînd românesc*, 6, nr. 1-2, ian.-feb. 1938, p. 103-104; *Gânduri dela Mare*, 3, nr. 1-2, ian.-feb. 1939, p. 4-5; *Limanu*, 1, nr. 6, 10 mai 1923; p. 2; *Marea Neagră*, 5, nr. 59, 16 apr. 1927, p. 1; 7, nr. 24, 2 oct. 1929, p. 1; *Marea Noastră*, 5, 43, 5 iul. 1931, p. 1; 8, nr. 14-15, 21 ian. 1934, p. 1; *Revista Dobrogeană*, 1, nr. 1, 12 apr. 1936, p. 5; *România dela Mare*, 2, nr. 101, 4 nov. 1935, p. 3; 5, nr. 215, 17 ian. 1938, p. 2, 3; *Transilvania*, 53, nr. 2, feb. 1922, p. 170; *Viața dobrogeană*, 1, nr. 1, 1 feb. 1927, p. 30-31; *Viața românească*, 13, nr. 1, ian. 1921, p.145.

Vezi și: Ion Fajter și Constanța Călinescu: „*Reviste dobrogene. Arhiva Dobrogei, Analele Dobrogei*”. Bibliografie analitică selectivă. Constanța, 1972.

De asemenea: Enache Puiu, „*Analele Dobrogei*”, în *Tomis*, 2, nr. 3, martie 1967, p. 13; Emilian Ștefănescu, „Preocupări folclorice în *Analele Dobrogei*”, în *Tomis*, 2, nr. 5, mai 1967, p. 12; F. C. (F/lorin/C/onstantiniu/), „*Analele Dobrogei*”, în „*Enciclopedia istoriografiei românești*”, p. 438.

CONSTANTIN-ZAMFIR, DUMITRU; GEORGESCU, OCTAVIAN.

Presa dobrogeană [carte multigrafată] : (1879-1980). Dumitru Zamfir, Octavian Georgescu. [sl]: . [sl] : s.n., 1985, 392 p. multigr. ; 20 cm. Antetitlu: Biblioteca Județeană Constanța; pp. 19-22